

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 8T/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520010375
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8520010375.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa, samosudcom Mgr. Vladimírom Gurkom na hlavnom pojednávaní dňa 24. septembra 2021 v Starej Ľubovni v trestnej veci proti obž. H. H. a E. H. pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona takto

r o z h o d o l :

Obžalovaní:

1/ H. H., nar. X.XX.XXXX, F. P., Česká republika, trvale bytom Z. XX, okres R. V.,
2/E. H., nar. X.X.XXXX v R. V., trvale bytom F. XXX, okres R. V., t.č. bytom Z. XX, okres R. V.,

s ú v i n n í , ž e

ako rodičia poškodenej mal. R. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá s nimi žila v spoločnej domácnosti v obci Z. XX, okres Stará Ľubovňa, od jej narodenia až do dňa 5.3.2020 tejto neposkytovali riadnu sústavnú a dôslednú starostlivosť o jej zdravie, výživu a všestranný vývin, keď obvinená ušla po pôrode z pôrodnice a ponechala maloletú personálu nemocnice a obaja obvinení maloletej vzhľadom na jej vek a zdravotný stav nezabezpečovali dostatočný príjem stravy, hygienickej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a primeraného a čistého oblečenia, v dôsledku čoho najmenej od polovice mesiaca november 2019 do mesiaca marec 2020 trpela podvýživou a bola štyrikrát hospitalizovaná na Detskom oddelení Ľubovnianskej nemocnice, n.o. pre infekčné hnačky, dehydratáciu, akútnu infekciu horných dýchacích ciest, prerenálne zlyhanie obličiek z dehydratácie, proteinovo - energetickú podvýživu (dystrofiu), plienkovú dermatitídu, intertrigo s erytémom a hypovolémiu, a to naposledy od dňa 5.3.2020 do dňa 11.3.2020, kedy bola maloletá na hospitalizáciu transportovaná posádkou RZP z dôvodu slabého stavu výživy spočívajúceho v hmotnostnom úbytku 655 gramov v priebehu dvoch dní, ku ktorému došlo v dôsledku nedostatočnej starostlivosti obvinených o maloletú po jej prepustení z predchádzajúcej hospitalizácie v dňoch 26.2.2020 až 3.3.2020, čím týmto konaním obvinení maloletú opakovane vystavovali život ohrozujúcemu stavu a porušili § 28 ods. 1 písm. a/ zákona č. 36/2005 Z.z., o rodine v znení neskorších predpisov,

t e d a

blízkej osobe spôsobili fyzické utrpenie bezdôvodným odopieraním stravy, odopieraním nevyhnutnej osobnej starostlivosti, hygieny a zdravotnej starostlivosti,

č í m s p á c h a l i

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona.

Z a t o i m s ú d u k l a d á :

1/ obž. H. H.

Podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, pri nezistení žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona a zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 66 /šesťdesiatšesť/ mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona súd obžalovanú na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

2/ obž. E. H.

Podľa § 208 ods. 1 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 5 Trestného zákona, pri nezistení žiadnej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 Trestného zákona a zistení priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. m/ Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 66 /šesťdesiatšesť/ mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona súd obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Prokurátor Okresnej prokuratúry v Starej Ľubovi podal na obžalovaných H. H. a E. H. obžalobu pre skutok, ktorý je uvedený v skutkovej vete tohto rozsudku a ktorý bol právne kvalifikovaný ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/ Trestného zákona.

2. Za účelom náležitého zistenia skutkového stavu, právneho posúdenia veci, ustálenia otázky viny obžalovaných a rozhodnutia o sankcii ako následku za protiprávne konanie obžalovaných súd vykonal dokazovanie na hlavných pojednávaniach, a to výsluchom obžalovaných, svedkyne H.. H. K., prečítaním výpovede opatrovníka mal. poškodenej E.. B., znaleckého posudku H.. E. F., J.., listinnými dôkazmi, a to: oznámenie Ľubovnianskej nemocnice, n.o., prepúšťacie správy, správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa vrátane príloh, záznamy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, správy Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, správy občianskeho združenia Familiam, o.z., Prešov, správy obce Lomnička, správy ZŠ s MŠ Lomnička, správy spol. KAMIMEDICAL, s.r.o., správa spol. Medicinka, s.r.o., správa Sociálnej poisťovne, pobočka Stará Ľubovňa, správa od p. E. F., uznesenia Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 4P/39/2020 zo dňa 2.4.2020, sp. zn. 2P/53/2020 zo dňa 21.10.2020, 4P/45/2021 zo dňa 30.4.2021 a sp. zn. 2P/37/2021 zo dňa 7.7.2021, rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 1T/20/2017 zo dňa 20.3.2017, oznámenie o narodení, spis Okresného súdu Stará Ľubovňa, sp. zn. 1T/20/2017 a ilustráciami v Centrálnnej databáze súdov, v Generálnej prokuratúre SR, odpisom z registra trestov a v centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov, a to u oboch obžalovaných.

3. Obaja obžalovaní na prvom hlavnom pojednávaní vyhlásili, že sú nevinní zo skutku uvedeného v obžalobe. Obžalovaná H. H. vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedla, že o dcérku sa starala dobre. Všetky jej deti sú také do roka, že ochorejú a chodia po nemocniciach. Keď ju doktorka poslala na vyšetrenie, tak išla, chodila aj na váhu a na prehliadky. Všetky vyšetrenia mala spravené. Kýmila ju každé 2 hodiny, prebaľovala ju. Mala vaničku, mlieko mala, pampersky mala. Keď sa vie starať o 8 detí, prečo by sa nevedela starať aj o ňu? Volá každý deň do Belej, na návštevy sa objedná každý mesiac. Na kladené otázky uviedla, že z nemocnice po pôrode mal. R. ušla, lebo manžel nebol doma a ešte mala 2-ročného chlapca, ktorého kojila. Keď volala a povedali jej, že malá je prepustená, išla po ňu. Z pôrodnice s ňou odišla do Z. č. XX, kde bývajú s manželom a deťmi. Potom sa o dcéru starala ona, ale pomáhal jej aj manžel, chodil po vodu, drevo narúbal, pral s ňou. Dcéru nakojila, a to každé dve hodiny, prebalila ju, kúpala ju. Kojila ju asi mesiac, potom stratila mlieko, plienky jej menila každých 5 minút, ešte ani špinavé neboli, kúpala ju ráno o ôsmej, aj na obed a potom večer okolo šiestej. Ďalej popísala, ako ju obliekala podľa toho, či bolo teplo alebo chladnejšie. Ošetrojúcou doktorkou mal. R. bola H.. Y.. Keď mala dcéra zdravotné problémy, okúpala ju, namastila a išla k doktorke. Mal. dcéra bola hospitalizovaná 4 krát, jedenkrát hnačkovoala, potom mala priedušky a na ďalšie si už nepamätala. Keď bola dcéra v nemocnici, každý deň volala, každý druhý deň nosila pampersky. Malú špinavú nedoniesla, nemala zaparený zadok. V Spišskej Belej bola dcéra preto, že bola 4 krát v nemocnici a keď si po ňu bola, tak jej povedali, že ju má odniesť do Spišskej Belej. Tak ju odniesla a povedali jej, že tam bude 30 dní, do 9.4.2021. Chodila k nej každý mesiac, potom jej na súde povedali, že jej malú predĺžili na 6

mesiacov a zase majú súd 7.7., že malú majú zase predĺžiť na 6 mesiacov. Váhu dcéry kontrolovala, chodila s ňou na váhu k doktorke. Dcéra priberala, ale niekedy aj schudla. Dcéra mala všetky očkovania, kde ju doktorka poslala, tam išla. Keď mala dcéra zdravotné problémy, bol prítom aj manžel, on volal záchrannú službu. Nevedela však uviesť, ako často volal manžel záchrannú službu, ani kde v čase od narodenia mal. R. pracoval. Keď im doktorka predpísala nejaké lieky pre dcéru, tak ich vybrali a dávali jej ich. Potvrdila, že ošetrojúca lekárka mal. R. ju upozornila, že dcéra je podvyživená a povedala jej, aby ju viac krmila. Hmotnú núdzu si vybavili, keď bola dcéra v Spišskej Belej, ona poberala rodičovský príspevok a prídavky na deti.

4. Obžalovaný E. H. vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní uviedol, že sa o dcéru starali, dávali jej Sunar, pampersky. Hygienu jej kúpili. Chodil do roboty v Brne v Českej republike a stále volal a bol pri malej na návšteve. Z nemocnice im dali dieťa choré, hovoril doktorke, že bolo skoro mŕtve. Na kladené otázky uviedol, že stále robí v Brne, odišiel tam robiť v apríli 2020. Chodí na turnusy asi 21 dní až mesiac a potom je asi 14 dní doma. Potom chodil pracovať aj do Kamienky, rezali vysoké napätie, tam robil od 7.00 do 15.00 hod. Býval v Lomničke. V období od narodenia mal. R. do apríla 2020 pracoval v Levoči u E. J., upratovali v lese. Robil tam asi 4 mesiace a keď tam skončil, odišiel do Brna. Dcére dávali jesť Sunar, Bebe 1, kuráciu polievku. Kúpali ju 3 krát denne, vodu nosili z obecného vodovodu a potom ju zohriali, dávali jej pampersky, ktoré menili každých 15 minút. Dávali jej čisté veci, keď mala trochu špinavé veci, tak žena ich vyprala. Dcéra mal všetky potrebné očkovania. S dcérou k doktorke chodila manželka, niekedy bol aj on, a to 3 krát, keď mala silné priedušky, slabý zápal pľúc a hnačky. Pri týchto návštevách doktorky, keď bol prítomný, skončila dcéra v nemocnici. Raz im ju dali po 3 dňoch, dĺžku ostatných hospitalizácií si nepamätal. Naposledy keď prišiel z nemocnice, tak im nič nepila, mala plienku plnú hnačiek, tak ju zobrali a s manželkou išli k doktorke, ale v polovici cesty bola taká slabá, tak volal záchranku a išli do nemocnice. Potvrdil, že doktorka ich poučila, ako sa majú o malú starať. K hmotnosti dcéry uviedol, že niekedy mala dobrú váhu, ale niekedy, keď hnačkovala, tak bola chudá. Doktorka ich upozornila, že dcéra má malú hmotnosť a povedala im, aby jej kúpili Sunar Bebe 1. Keď videli, že je dcéra chorá, tak s ňou išli k doktorke. Keď im doktorka predpísala nejaké lieky pre dcéru, tak ich vybrali a dávali jej ich. Manželka dcéru kojila dovtedy, kým ju neodniesli do Spišskej Belej. Zaparený zadok si u dcéry všimol raz, keď kúpil nedobré plienky. O dcéru sa po narodení starali obaja s manželkou, on chodil kupovať sunar, pampersky, po vodu chodil, aj ju umýval, prebaľoval a fľašu jej dával. Ich príjem od narodenia dcéry pozostával z rodinného príspevku a prídavkov na deti. On chodil do Brna, tak mal príjem. Keď pracoval v Levoči, tak mal 17 eur na deň. V Spišskej Belej bola dcéra preto, že im chodila po nemocniciach. K rozporu oproti prečítanej výpovedi z prípravného konania týkajúceho sa okolností, kde vlastne pracoval v čase narodenia mal. R. obžalovaný uviedol, že robil v Levoči, potom za toho cigána, ako to bolo prečítané, ale tam bol 56 dní v r. 2019 a zaplatil mu 200 eur, tak mu potom zavolať, že už za neho nebude robiť. V decembri prišiel domov.

5. Svedkyňa H. H. K., pracovníčka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni na hlavnom pojednávaní uviedla, že z Ľubovnianskej nemocnice bolo tunajšiemu úradu oznámené prijatie dieťaťa, resp. hospitalizácia mal. R. H., dieťa rodičov H. a E. H., kde bolo uvedené z akého dôvodu bola hospitalizovaná a že bola hospitalizovaná opakovane. V správe bolo uvedené, že bola opakovane prijatá so začervenanou kožou, s hnačkami, podvyživená, dehydrovaná, išlo o zápal spojiviek očí, boli tam nálezy v krvi aj v moči, prioritne išlo o akútne prerenálne zlyhanie obličiek. Dieťa po predošlej hospitalizácii, keď bola doma, za dva dni schudlo viac ako 600 g. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné prijať zo strany úradu potrebné opatrenia. Dieťa vzhľadom na toto nemohlo byť prepustené do domácnosti rodičov. Rodičia súhlasili s tým, že ich dieťa bude umiestnené na dobrovoľný pobyt v zariadení, ale povedali, že len na 30 dní, nie viac. Tunajší úrad zhodnotil situáciu dieťaťa tak, že ani po pobyte v tomto zariadení nemôže byť prepustené do domáceho prostredia, preto tunajší úrad podal návrh na neodkladné opatrenie na umiestnenie dieťaťa do Centra pre deti Spišská Belá pobytovou formou. Samozrejme upovedomil o tom aj orgány činné v trestnom konaní, čiže políciu, taktiež podal aj správu na súd. Dieťa bolo na základe tohto neodkladného opatrenia umiestnené v Centre pre deti Spišská Belá. Neskôr boli rodičia obvinení z týrania blízkej osoby podľa § 208. Čo sa týka starostlivosti o mal R., tak matka ju po pôrode nechala v nemocnici a ona odišla. Taktiež pre dieťa nemali vybavený rodný list a preukaz zdravotného poistenia, na čo ich upozorňoval opakovane jednak tunajší úrad, ako aj akreditovaný subjekt Familiam, ktorý v tom čase ešte v rodine vykonával opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí. Taktiež lekárka v rozhovore uviedla, že dieťaťu nemohla predpísať lieky, pretože nemalo vybavený preukaz zdravotného poistenia. Na kladené otázky uviedla, že osobnú starostlivosť zabezpečovali obaja rodičia, ale vo väčšej miere matka, keďže otec chodieval do práce,

resp. pracoval brigádnicke. V tomto období tunajší úrad navštevoval rodinu, taktiež monitoroval situáciu ohľadne všetkých mal. detí, spolupracoval tiež s Centrom pre deti a rodiny, pracovisko Stará Ľubovňa, ktoré taktiež v rodine vykonávalo odborné metódy. Istý čas však tunajší úrad rodinu nenavštevoval z dôvodu opatrení prijatých proti šíreniu choroby COVID-19, a to v čase toho incidentu, kedy im prišla správa z Ľubovnianskej nemocnice. K spolupráci rodičov s ošetrojúcou lekárkou uviedla, že je to u nich na kolísavej úrovni, ale H.. Y. uvádzala, že spolupráca zo strany rodičov nie je postačujúca, je slabá, nedostávajú sa na termíny, čo sa týka aj vybavenia preukazu poistenca. Neskôr oznámila, že sa spolupráca rodičov mierne zlepšila. K stavu mal. dieťaťa pri odovzdaní do Centra pre deti a rodinu v Spišskej Belej uviedla, že ak si dobre pamätá, tak toto centrum im oznámilo, že dieťa bolo prijaté v zašpinenom oblečení a že si vyžaduje častejšie kŕmenie. V čase od narodenia mal. R. na adrese Z. XX bývali rodičia (t.j. obžalovaní - pozn. súdu) s deťmi a príbuzná otca, p. O.. Rodinu obžalovaných svedkyňa navštevovala aj osobne. Išlo o neoznámené kontroly. V čase jej návštev sa rodičia opakovane nezdržovali v domácnosti, na deti dohliadala príbuzná zo strany otca, ktorá tam bývala. Taktiež v rodine to bolo na kolísavej úrovni. Raz tam bola hygiena na slabšej úrovni, deti boli zašpinené, v špinavom oblečení, inokedy prišla a matka mala uložené prádlo v skrini, bolo vidno, že je umytá podlaha. Pri poslednej návšteve v rodine nebola hygiena v domácnosti na nepostačujúcej úrovni, teda bolo vidno, že je popratané. Nová skutočnosť je, že X.X.XXXX sa do rodiny narodilo ďalšie dieťa, a to mal. G. H.. U tohto pri poslednej návšteve nebolo badať, žeby bola u neho zanedbaná hygiena. Bol zabalený v čistej perinke. Lekárka v aktuálnej správe z júna tohto roka uvádza, že deti majú doplnené všetky očkovania, preventívne prehliadky, s G. chodia rodičia pravidelne do poradne a má vybavený aj preukaz poistenca. Obžalovaní sa o dcéru R. zaujímajú, sú v telefonickom kontakte so zariadením.

6. Znalec z odboru Zdravníctvo a farmácia, z odvetvia pediatria, H.. E. F., J.. vo svojom znaleckom posudku, v ktorom vychádzal zo zdravotnej dokumentácie, prepúšťacích správ mal. dieťaťa a správy o novorodencovi popísal zdravotný stav mal. R. od narodenia až po vypracovanie znaleckého posudku, negatívne zmeny v jej zdravotnom stave, posúdil zdravotnú starostlivosť obžalovaných ako rodičov, ako aj lekársku starostlivosť o mal. dieťa, zhrnul hospitalizácie dieťaťa a jeho diagnózy a vyjadril sa aj k podvýžive dieťaťa a prípadným zraneniam vzniknutým násilím.

7. V popise zdravotného stavu mal. dieťaťa znalec vo svojom znaleckom posudku uviedol, že mal. R. sa narodila z 8. gravidity a pôrodu, pôrod spontánny, záhlavím, v 38. týždni tehotenstva, AS 9/10 ako zrelý, eutrofický novorodenec, pôrodná hmotnosť 2820 gramov, pôrodná dĺžka 47 cm, popôrodná adaptácia v norme, matka ušla po pôrode z pôrodnice, ponechala maloletú personálu nemocnice, dieťa muselo byť kŕmené umelou mliečnou výživou, prospievala, mala fyziologický novorodenecký icterus. Mal. R. bolo prepustená domov s hmotnosťou 2870 gramov, ako zdravý, fyziologický novorodenec s odporúčaním doma dojsť a do 24 hod. sa hlásiť u všeobecného lekára pre deti a dorast (ďalej aj „VLDD“) a doplniť ortopedické vyšetrenie - bedrové kĺby, poprípade USG obličiek a mozgu. Napriek odporúčaniam pri prepustení domov matka prišla s dieťaťom na vyšetrenie až na 9. deň po prepustení z novorodeneckého oddelenia. Maloletá mala hmotnosť 3000 gramov (primeraná pôrodnej hmotnosti a veku), výšku 49 cm, interný pediatrický nález bol v medziach normy. Podľa matky bola dojčená. Hneď bola objednaná o 15 dní na preventívne vyšetrenie dňa 20.11.2019. Matka na vyšetrenie s dieťaťom nedošla, dvakrát bol informovaný Úrad práce, soc. vecí a rodiny. Na ambulanciu VLDD, na vyšetrenie došla matka s dieťaťom až dňa 03.12.2019. Vyšetrením bolo zistené, že dieťa je dystrofické, neprospieva, má hmotnosť 3100 gramov, prakticky v priebehu 1 mesiaca nepribralo (fyziologicky by malo pribrať na váhe minimálne 800 gramov). Dieťa bolo na ambulancii hladné, matka udala, že je čisto dojčené. VLDD doporučila matke kúpiť a prikrmovať dieťa umelou výživou - Beba 1. Na kontrolu matka s dieťaťom nedošla, ale prišla až 30.12.2019. V dekurze VLDDD je záznam zo dňa 27.12.2019 o hospitalizácii na Detskom oddelení Stará Ľubovňa v dobe od 22.12.2019 do 31.12.2019 pre infekčné hnačky. Po prepustení z hospitalizácie bolo dieťa vyšetrené na ambulancii VLDD až na 8. deň (odporúčané pri prepustení z odd. hlásiť sa u VLDD do 3 dní), zistená hmotnosť 3750 gramov. Matka správu z hospitalizácie nedoniesla, správa bola doručená až dňa 09.01.2020 poštou. Zapísané diagnózy pri hosp. : gastroenteritis acuta, Dehydratácia, hypovolémia, Proteinovo-energetická podvýživa, Akútna infekcia horných dýchacích ciest, Intertrigo (zaparenina) s erytémom, Casus socialis. O týždeň dňa 15.1.2020 bola maloletá R. vyšetrená znovu na ambulancii VLDD, hmotnosť 3580 gramov, pokles na hmotnosti o 170 gramov, v anamnéze hnačky, zvracanie, pre dehydratáciu odoslaná na hospitalizáciu. Hospitalizovaná bola v dobe od 15.1.2020 do 20.1.2020 diagnózy: gastroenteritis acuta, Dehydratácia, Hypovolémia, Intertigo s erytémom, Casus socialis, prepustená domov s hmotnosťou 3880 gramov s odporúčaním vo výžive Beba 1, Probiotiká, zvýšený sociálny dozor. Matka doniesla

správu z hospitalizácie. Hmotnosť v pásme podvýživy vzhľadom na vek a pôrodnú hmotnosť. Na tretí deň po hospitalizácii dňa 23.1.2020 maloletá vyšetrená na ambulancii VLDD, hmotnosť 4000 gr. Hmotnosť nižšia vzhľadom na vek (podvýživa) a pôrodnú hmotnosť (3-mesačné dieťa by malo mať hmotnosť cca 5000 gr). Dg. Akútne infekcie HDK. Ordinované nosné kvapky. O 3 dni neskôr dňa 04.02.2020 znovu vyšetrená na ambulancii VLDD, schudla o 100 gramov, hmotnosť bola 3900 gramov, v zázname zápis dieťa t.č. zdravé, ale hladné, naposledy pilo o 07:00 hod. ráno. O týždeň znovu vážena - hmotnosť 4130 gramov, pribrala, ostatný nález v norme. Znovu o týždeň na kontrole (dňa 18.2.2020), hmotnosť 4400 gramov (pribrala), o týždeň matka doniesla nálezy z USG obličiek - v norme, coxy - v norme. Dg: virosis - matka poučená. Dňa 26.2.2020 znovu vyšetrená na ambulancii a pre zápal pľúc odoslaná na hospitalizáciu, v zázname zápis s diagnózami Akútne bronchiolitída, Intertrigo periauricularis, Casus socialis. Hmotnosť pri prepustení domov bola 4315 gramov, vo výžive Beba 1. Na kontrolnom vyšetrení po hospitalizácii u VLDD neboli. Záznam v dokumentácii VLDD je zo dňa 11.3.2020. Informácia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny - dieťa hospitalizované na detskom oddelení - bude umiestnené na pobyt do DD Spišská Belá a zápis zo dňa 13.3.2020: dieťa je umiestnené v DD Spišská Belá a hospitalizácia na detskom oddelení Stará Ľubovňa od 5.3.2020 do 11.3.2020. Hospitalizované bolo s diagnózami: Prerenálne zlyhanie obličiek z dehydratácie, Gastroenteritis acuta, Intertrigo inguinalis, periauricularis 1.sin., Conjunctivitis purulenta, Dystrofia, Casus specialis. Dieťa bolo privezená na hospitalizáciu RZP v doprovide otca. Hmotnosť pri prijatí bola 3660 gramov, pri prepustení z poslednej hospitalizácie dňa 3.3.2020 vážilo 4330 gramov, malátno, ťažko dehydratované, postonáva, v inguinách intertrigo, hlienohnisavý zápal spojoviek, koža špinavá. Na oddelení intenzívna infúzna liečba, úprava vnútorného prostredia, podporná liečba, prospieva dobre, priberá na hmotnosti, podaný podnet na ÚPSVaR o riešenie situácie v rodine. Dieťa prepustené domov s odporúčaním umiestniť maloletú po prepustení do Centra pre deti a rodiny, kde dieťa bolo dňa 11. marca prijaté z NsP Stará Ľubovňa v doprovide matky. Hmotnosť pri prijatí mal. R. bola 4000g, prišla v špinavom a zapáchajúcom oblečení. V plienkovej oblasti mala mal. R. zapareniny. Dňa 7.4.2020 maloletá poslednýkrát vyšetrená na ambulancii VLDD Podolínec, už po umiestnení v CDR Spišská Belá so záverom dieťa t.č. zdravé, výška 60 cm, hmotnosť 5300 gr (iba mierna podvýživa), psychomotorický vývin v norme, dieťa zaočkované 1. dávkou Synflorix, Hexacima, v zázname je údaj, že pôjde do Profi - rodiny v CDR Spišská Belá. Dňa 4.5.2020 prvé vyšetrenie u H. P. na ambulancii Kapušany, kde je dieťa v profi rodine, má hmotnosť 6160 gr (primeraná veku), prevedené očkovanie 2. dávkou Hexacima, Synflorix, Interný pediatrický nález fyziologický, primeraný veku. Znalec vo vzťahu k zmenám zdravotného stavu maloletej uviedol, že tento sa menil už v prvých dňoch po narodení a to tým, že matka ušla z pôrodnice a nechala starostlivosť o maloletú na personál nemocnice, vrátane výživy. Tým, že dieťa bolo citovo zanedbávané neprítomnosťou matky, ako aj potrebou zmeny výživy z prirodzenej (výživa dojčením) bol ohrozený jeho zdravý vývin. Po prepustení domov až na 9. deň bolo dieťa vyšetrené u VLDD, vtedy malo hmotnosť 3100 gramov, odvtedy matka napriek pozvaniu na deň 20.11.2019 neprišla na ambulanciu, ale prišla až dňa 3.12.2019. Vo veku takmer 6 týždňov mala mal. R. hmotnosť iba 3100 gramov, čo je už dystrofia (vo veku 6 týždňov by malo dieťa vážiť minimálne 3600 gramov). Vtedy lekárka odporučila dieťa dokrmovať okrem dojčenia aj umelou výživou - Beba 1. Na kontrolné vyšetrenie matka s dieťaťom na ambulancii VLDD nebola. Bola až 22.12.2019 (do 31.12.2019) prijatá na hospitalizáciu bez vyšetrenia VLDD, priamo na Detské oddelenie Stará Ľubovňa ako 2-mesačné kachektické dieťa, s teplotou 39,5 st. C, malátno, dehydrované, oči halonované, podkožný tuk redukovaný, turgor znížený, VF pod niveau, dutina ústna - sliznice suché, hmotnosť 2800 gramov (na oddelení maloletá pribrala v priebehu 9 dní 790 gramov a vážila 3590 gramov) ťažká podvýživa, intertrigo perigenitalis vo vnútornom prostredí metabolická acidóza, dieťa ihneď intenzívne liečené, infúzne roztoky - rehydratované. Matka udala, že má dieťa žltozelené stolice, zvracia, mlieko z fľaše odmieta, vraj je kojené a pije po 90 ml Beba 1. V čase prijatia na detské oddelenie pri ťažkej dehydratácii, metabolickej acidóze, hypovolemickom šoku, ťažkej dystrofii bolo dieťa v ohrození života, iba intenzívnou liečbou sa stav podarilo upraviť a tak dieťa zachrániť. Každý podobný stav môže dieťa poškodiť v jeho zdravom vývine. Podobný stav sa podľa znalca zopakoval aj v januári 2020, kedy bola maloletá hospitalizovaná od 15.1.2020 do 20.1.2020, kedy bola odoslaná na hospitalizáciu po vyšetrení VLDD na ambulancii, vtedy mala hmotnosť 3550 gramov a bola hospitalizovaná pre gastroenteritídu, kolitídu, dehydratáciu, hypovolémiu, tiež pri prijatí dieťa malo intertrigo (zapareninu), liečbou a starostlivosťou vrátane výživy dieťa v priebehu 5 dní pribralo 230 gramov a pri prepustení domov malo hmotnosť 3880 gramov (čo je nízka hmotnosť vzhľadom na vek a pôrodnú hmotnosť). Od 26.2.2020 do 3.3.2020 bola po 3. krát hospitalizovaná pre akútne bronchiolitídu, intertrigo periauricularis, ako casus socialis. Hmotnosť pri prijatí mala 4200 gramov, čo je u 4-mesačného dieťaťa hmotnosť v pásme dystrofie, psychomotorický vývin bol primeraný. Po 2. dňoch po prepustení domov (t.j. 5.3.2020) bolo dieťa privezené RZP z ambulancie VLDD v doprovide

otca na hospitalizáciu v ťažkom, život ohrozujúcom stave. V šoku z dehydratácie, s prerenálnym zlyhaním obličiek, pri hnačkách, kedy malo hmotnosť 3660 gramov (pri prepustení z hospitalizácie pred dvoma dňami malo hmotnosť 4315 gramov). Intenzívnou liečbou sa dieťa podarilo zachrániť a 11.3.2020 bolo dieťa prepustené domov s tým, že bude umiestnené v CDR Spišská Belá. Zmena zdravotného stavu bola spôsobená zlou starostlivosťou rodičov hlavne matky od narodenia až po poslednú hospitalizáciu v marci 2020. Znalec vo vzťahu k starostlivosti obvinených o maloletú uviedol, že matka napriek odporúčaniam vyšetrenia na ambulancii VLDD po prepustení z novorodeneckého oddelenia do 48 hodín, toto odporúčanie nedodržala, prišla až na 9. deň, navyše už na novorodeneckom oddelení opustila dieťa a ušla z pôrodnice a dieťa muselo byť nastavené na umelú výživu. Zdravotná starostlivosť bola zanedbávaná zo strany rodičov a to tým, že rodičia nerešpektovali odporúčania pri prepustení z novorodeneckého oddelenia, pravdepodobne nedodržiavali zásady umelej výživy, hygieny (vznik zaparením). Tým, že rodičia zanedbávali kompletnú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti, výživy, hygieny, došlo k zhoršeniu zdravotného stavu, ktorý sa prejavil neprospievaním, nepriberaním na hmotnosti, interigami, vznikom hnačiek, opakovanou hospitalizáciou v priebehu 3 a pol mesiaca bola maloletá 4x hospitalizovaná, z toho 3x pre hnačky, dehydratáciu, podvýživu. Rodičia nerešpektovali odporúčania pri prepustení z novorodeneckého oddelenia, nedodržiavali zásady umelej výživy (pri príprave, hygieny, dávkovaní a pod.), množstvo a počet kŕmení za 24 hodín z odpovedí matky nie je zrejmý. Zanedbávali odporúčané odborné vyšetrenia ako ortopedické, na USG obličiek vyšetrené po 3 mesiacoch. Očkovanie nebolo realizované, matka s dieťaťom nedošla na vyšetrenie. Preventívne prehliadky boli iba sporadické, keď matka došla na ambulanciu v prípade ochorenia. Matka dieťaťu pravdepodobne nepodávala D vitamín. Tým, že rodičia zanedbávali kompletnú starostlivosť došlo k poškodeniu zdravia a následnej hospitalizácii na Detskom oddelení Stará Ľubovňa, a to v 3 prípadoch pre ťažké hnačky s dehydratáciou. Rodičia zanedbávali zdravotnú starostlivosť aj tým, že nevyhľadali pri zdravotných problémoch VLDD. Vzhľadom k ťažkej dystrofii a akútnym hnačkám v domácom prostredí bolo dieťa ohrozené na živote a bol ohrozený aj jeho zdravý vývoj po stránke fyzickej ako aj mentálnej. K vzniku ochorenia a hospitalizácií nemuselo dôjsť, ak by rodičia dodržiavali všetky potrebné zásady pri starostlivosti o maloleté dieťa, s najväčšou pravdepodobnosťou to súvisí s mentálnou úrovňou rodičov a prostredím, v ktorom dieťa žilo. Znalec vo vzťahu k hospitalizáciám u maloletej uviedol, že táto bola 4x hospitalizovaná, prvýkrát 22.12.2019 - 31.12.2019 s diagnózami: Gastroenteritis acuta, Dehydratácia, Hypovolémia, Proteino- energetická podvýživa (dystrofia), Intertrigo (zaparenina) s erytémom, Akútna infekcia horných dýchacích ciest, Casus sociális. Druhýkrát 15.1.2020 - 20.1.2020 pre Gastroenteritis acuta, Dehydratácia, Hypovolémia, Intertrigo s erytémom, Casus socialis. Tretíkrát 26.2.2020 - 03.03.2020 s dg.: Bronchiolitída akútna, Intertrigo preauricularis 1.sin, Dystrofia, Casus socialis. Štvrtýkrát 5.3.2020 - 11.03.2020 s dg.: Prerenálne zlyhanie obličiek pri dehydratácii, Gastroenteritis acuta, Intertrigo inguinalis, periauricularis 1.sin, Conjunctivitis purulenta. Casus sociális. K vzniku ochorení a hospitalizácií nemuselo dôjsť ak by rodičia dodržiavali všetky potrebné zásady pri starostlivosti o maloleté dieťa. Znalec tiež uviedol, že pri hospitalizáciách u maloletej, hlavne pri troch, u ktorých bola ťažká dehydratácia, hypovolémia, hypovolemický šok a ohrozenie života, bola príčinná súvislosť so zanedbávaním starostlivosti o dieťa vrátane výživy, hygieny a pod. Predísť sa dalo iba tým, keby bolo dieťa zavčas odobrané zo starostlivosti rodičov, k čomu nakoniec došlo a starostlivosť o dieťa prevzal niekto iný, konkrétne CDR po rozhodnutí súdu. Znalec vo vzťahu k lekárskej starostlivosti o maloletú uviedol, že zdravotná starostlivosť o maloletú R. na Detskom oddelení, Ľubovnianskej nemocnice Stará Ľubovňa v dobe hospitalizácií, ako aj VLDD H.. Y. bola správna, riadna v zmysle zákona o zdravotnej starostlivosti. Zdravotná starostlivosť bola zanedbávaná zo strany rodičov dieťaťa. Znalec tiež sa tiež vyjadril k podvýžive mal. dieťaťa, ktorá trvala od polovice novembra do konca marca 2020 (takmer 5 mesiacov), a to počas všetkých hospitalizácií, pričom znalec popísal hmotnosti dieťaťa, ako sú uvedené vyššie. Po umiestnení do CDR Spišská Belá, bola maloletá dňa 7.4.2020 vyšetrená na ambulancii VLDD v Podolínci a mala hmotnosť 5300 gramov, čo je vo veku 5. mesiacov primeraná hmotnosť. Po umiestnení do profi rodiny bolo dieťa vyšetrené dňa 4.5.2020 a malo hmotnosť 6160 gramov, čo je vo veku 6. mesiacov normálna hmotnosť. Pri takej podvýžive, dystrofii, akú malo dieťa od 4. týždňa veku v rodine až do umiestnenia do CDR vo veku 4 a pol mesiaca, navonok rozozná každý laik a nieto matka, ktorý vychovávala viacero detí. Príznaky hypotrofie, ťažkej dystrofie, neprospievanie mohla správne vnímať aj dospelá osoba, rodič bez medicínskeho resp. zdravotníckeho vzdelania. Od narodenia až do mája 2020 neboli zistené vyšetrením ambulantným, ani počas hospitalizácie žiadne poranenia vonkajšie ako aj vnútorné, nebola zistená žiadna vrodenná, vývojová choroba, chyba. Vzhľadom na zistení skutočnosti uvedené v predošlých bodoch znaleckého posudku znalec došiel k záveru, že v prípade R. H. išlo zo strany rodičov o zanedbávanie starostlivosti, týranie dieťaťa, vrátane zanedbávania povinnej výživy.

8. Zo správ Úradu práce, soc. vecí a rodiny Stará Ľubovňa (ďalej aj „ÚPSVaR“), z oznámenia a prepúšťacích správ Ľubovnianskej nemocnice, n.o. a správ Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, občianskeho združenia Familiam, o.z., Prešov, obce Lomnička, ZŠ s MŠ v Lomničke, spol. KAMIMEDICAL, s.r.o. a spol. Medicinka, s.r.o. vo vzťahu k poskytovaniu zdravotnej starostlivosti vyplývajú tie isté skutočnosti, ako ich popísal znalec H.. E. F., J.. v znaleckom posudku. Z týchto správ, ktoré boli v podstatnej časti zhrnuté v správach ÚPSVaR v Starej Ľubovni, okrem údajov o zdravotnej starostlivosti vyplýva, že obžalovaní ako rodičia majú najväčší problém v spolupráci s ošetrojúcou lekárkou mal. detí (podľa správy spol. KAMIMEDICAL, s.r.o. (t.j. správy od ošetrojúcej lekárky mal. R.) zo dňa 25.3.2019 je spolupráca rodičov katastrofálna, rodičia sa o deti nestarajú, nedodržiavajú odporúčenia lekára, v júli 2019 pediatrička uviedla, že rodičia nereagujú na jej výzvy, v auguste 2019 požiadala pediatrička o spoluprácu ÚPSVaR, nakoľko mal. J. nemal prevencie, ani očkovania, v máji 2020 uviedla, že sa spolupráca s rodičmi mierne zlepšila) a v hygiene (čo vyplýva jednak zo šetrení ÚPSVaR v Starej Ľubovni, ako aj zo správ obce Lomnička, ZŠ s MŠ Lomnička a občianskeho združenia Familiam, o.z., Prešov). Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa ďalej vyplýva, že v apríli 2019 zapojil do práce s rodinou akreditovaný subjekt na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Familiam, o.z., Prešov za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov. Takisto od februára 2020 začalo na základe odporúčania ÚPSVaR v Starej Ľubovni vykonávať odborné metódy v rodine obžalovaných aj Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá. Zo záverečnej správy Familiam, o.z., Prešov zo dňa 3.12.2019 vyplýva, že zväčša komunikovali s matkou, keďže otec podľa jej vyjadrení pracuje v ČR, pričom matka bola upozorňovaná na zlepšenie zdravotnej starostlivosti o mal. deti a na zlepšenie hygieny v domácnosti, ako aj v okolí bydliska, keďže táto bola na nízkej úrovni. Zo správ Centra pre deti a rodiny Spišská Belá zo dňa 23.3.2020 vyplýva, že mal. R. prišla do centra dňa 11.3.2020 v špinavom a zapáchajúcom oblečení a v plienkovej oblasti mala zapareniny. R. pri prevzatí mala hmotnosť 4 000 g, ku dňu podaniu správy mala hmotnosť 4 500 g. Z priebežných správ tohto centra vyplývajú problémy s hygienou v domácnosti a okolí miesta bydliska (odpad, stojatá voda, množstvo výkalov). Bol tiež problém so zastihnutím rodičov v začiatkoch spolupráce v mieste bydliska. Zo správ tohto centra z 21.10.2020 okrem popisu stavu a vývoja mal. R. vyplýva, že hmotnosť mal. R. je aktuálne 8 880 g, pričom centrum uviedlo aj dátumy telefonických kontaktov rodičov s mal. dieťaťom (u matky 28 krát v období od 7.4.2020 do 2.10.2020, u otca 20 krát v období od 15.4.2020 do 14.10.2020), ako aj návštevy rodičov (matka 4 krát v období od 18.6.2020 do 25.9.2020, otec 2 krát dňa 4.8.2020 a 25.9.2020; v apríli a máji 2020 boli návštevy zakázané kvôli COVID 19).

9. Z vyššie uvedených rozhodnutí Okresného súdu Stará Ľubovňa vydaných v konaniach týkajúcich sa mal. detí vyplýva, že uznesením sp. zn. 4P/39/2020 zo dňa 2.4.2020 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo rodičom uložené odovzdať mal. R. Centru pre deti a rodiny Spišská Belá, a to na základe návrhu ÚPSVaR v Starej Ľubovni z dôvodu, že pobyt mal. dieťaťa v tomto centre končí 9.4.2020, rodičia odmietajú predĺženie tohto pobytu dieťaťa a ÚPSVaR bol tohto názoru, že vzhľadom na popis situácie v rodine od roku 2009 by rodičia dieťaťa po jeho návrate nedokázali poskytnúť riadnu starostlivosť. Uznesením sp. zn. 2P/53/2020 zo dňa 21.10.2020 bola mal. R. dočasne odňatá zo starostlivosti rodičov na obdobie 6-tich mesiacov, dieťaťu bol nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá za účelom zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov a bola im uložená povinnosť spolupracovať s Obcou Lomnička a Centrom pre deti a rodiny Spišská Belá. Toto rozhodnutie bolo vydané na základe návrhu ÚPSVaR v Starej Ľubovni na uloženie výchovného opatrenia po vydaní vyššie uvedeného neodkladného opatrenia. Uznesením sp. zn. 4P/45/2021 zo dňa 30.4.2021 bolo nariadené neodkladné opatrenie na ponechanie mal. R. v starostlivosti Centra pre deti a rodiny Spišská Belá na základe návrhu ÚPSVaR, najmä z dôvodu prebiehajúceho trestného konania voči rodičom. Uznesením sp. zn. 2P/37/2021 zo dňa 7.7.2021 bolo opakovane určené nad výchovou mal. R. výchovné opatrenie, dočasné odňatie zo starostlivosti rodičov na obdobie 6-tich mesiacov, dieťaťu bol nariadený pobyt v Centre pre deti a rodiny Spišská Belá a rodičom bola uložená povinnosť spolupracovať s Obcou Lomnička a Centrom pre deti a rodiny Spišská Belá. Toto rozhodnutie bolo vydané na základe návrhu ÚPSVaR v Starej Ľubovni najmä z dôvodu prebiehajúceho trestného konania voči rodičom.

10. Súd po zhodnotení všetkých vykonaných dôkazov jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že sa stal skutok, pre ktorý sú obžalovaní stíhaní, tento napĺňa všetky znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby a spáchali ho obžalovaní, ktorí sú trestne zodpovední.

11. Súd pri ustálení priebehu skutku a trestnej zodpovednosti obžalovaných tak, ako je to uvedené v tomto rozsudku, vychádzal najmä z výpovedí svedkyne H.. H. K., znaleckého posudku H.. F., J.. a listinných dôkazov uvedených v bode 8 tohto odôvodnenia. Obranu obžalovaných týkajúcu sa toho, ako sa starali o mal. R., súd vyhodnotil ako účelovú v snahe vyhnúť sa trestnému stíhaniu, a to vzhľadom na ostatné vykonané dokazovanie, ako je vyššie popísané, z ktorého jednoznačne vyplýva, že obžalovaní neposkytovali riadnu, sústavnú a dôslednú starostlivosť o jej zdravie, výživu a všestranný vývin, v dôsledku čoho mal. R. bola 4 krát od jej narodenia do marca 2020 (t.j. v priebehu ani nie 5 mesiacov) hospitalizovaná v nemocnici s vyššie popísanými diagnózami, pričom posledná hospitalizácia nasledovala len 2 dni pre predošlej hospitalizácii a počas tohto obdobia mal. R. stratila na váhe 655 g. Obžalovaní mal. dcére taktiež neposkytovali dostatok výživy, v dôsledku čoho mal. dieťa trpelo podvýživou najmenej od polovice novembra 2019 (t.j. cca mesiac po jej narodení) do marca 2020. Samotní obžalovaní pritom potvrdili, že ich ošetrujúca lekárka mal. dcéry upozornila na podvýživu a poučila ich, čo majú robiť, napriek tomu k náprave nedošlo a dieťa začalo dobiehať normálnu hmotnosť až po umiestnení v Centre pre deti a rodiny. Takisto obžalovaní zanedbávali hygienu maloletej, ako vyplýva jednak z diagnóz vyplývajúcich z prepúšťacích správ Ľubovnianskej nemocnice, n.o. a nepriamo aj zo správ ÚPSVaR v Starej Ľubovni, Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, Familiam, o.z. Prešov, Obce Lomnička a ošetrujúcej lekárky mal. R.. Tvrdenia obžalovaných o frekvencii kúpania a menenia plienok boli evidentne prehnané, keďže takáto frekvencia týchto úkonov sa nevyžaduje pri bežnej starostlivosti o mal. dieťa vo veku mal. R. a ich argumentácia smerovala evidentne len k tomu, aby seba vykreslili v dobrom svetle pokiaľ ide o starostlivosť o mal. dieťa. Je ťažko uveriteľné, že by sa tri od seba nezávislé subjekty (Ľubovnianska nemocnica, n.o., Centrum pre deti a rodiny Spišská Belá a ošetrujúca lekárka mal. R.) dohodli vo svojich správach, že dieťa k nim bolo donesené v špinavom oblečení, príp. so zapareninami a so známkami zanedbávania hygieny. Súd preto tejto časti obrany obžalovaných neuveril. Podobne účelovosť (resp. skreslenosť) niektorých tvrdení obžalovaného E. H. (najmä pokiaľ ide o starostlivosť o mal. dcéru) potvrdzuje aj vyjadrenie E. F., že obžalovaný mu pomáhal až niekedy v období jún, júl 2020, v roku 2019 ho nepoznal, pričom mu celkovo pomohol asi 3 krát, teda nešlo o nejakú dlhšiu spoluprácu, ako tvrdil obžalovaný, čo vyplýva aj z potvrdenia Sociálnej poisťovne, podľa ktorého obžalovaný u E. F. nebol evidovaný v Sociálnej poisťovni.

12. V zmysle judikatúry slovenských súdov, týraním treba rozumieť také zlé zaobchádzanie s blízkou osobou, alebo osobou, ktorá je v starostlivosti alebo výchove, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti, bezcitnosti a bezohľadnosti, ako aj určitou trvalosťou, prípadne sústavnosťou alebo opakovanými útokmi, ktoré týraná osoba pociťuje ako ťažké prikorie. V danom prípade mal súd nepochybne preukázané, že nedostatky v starostlivosti obžalovaných o svoju dcéru sa vyznačovali určitou trvalosťou od jej narodenia až do dňa odovzdania dieťaťa na pobyt do Centra pre deti a rodiny Spišská Belá, ako aj určitým stupňom bezcitnosti a bezohľadnosti, keď obžalovaní nezabezpečovali svojej dcére všetky jej potreby, v dôsledku čoho jednak trpela podvýživou, jednak trpela aj rôznymi ochoreniami a diagnózami uvedenými vyššie a jednak bola zanedbávaná aj v oblasti hygieny, čo jej spôsobovalo fyzické utrpenie. Najmä strata hmotnosti medzi poslednými hospitalizáciami bola pre mal. dieťa kritická a mohla mať fatálne následky, ak by sa nepristúpilo k intenzívnej liečbe.

13. Ak teda obžalovaní neposkytovali a odopierali dcére riadnu, sústavnú a dôslednú starostlivosť o zdravie, výživu, hygienu a všestranný vývin svojej mal. dcéry R. spôsobom, ako bol ustálený vyššie, naplnili objektívnu stránku zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby v zmysle § 208 písm. b/ Tr. zákona. Konanie obžalovaných smerovalo k porušeniu objektu chráneného uvedeným zločinom, teda k porušeniu záujmu na ochrane pred domácim násilím a rôznymi formami fyzického a psychického utrpenia. Obžalovaní boli v čase skutku trestne zodpovednými subjektmi. Po subjektívnej stránke súd ustálil, že obžalovaní konali minimálne v nepriamom úmysle, keďže rozsudkom Okresného súdu sp. zn. 1T/20/2017 zo dňa 20.3.2017 boli uznaní vinnými z rovnakého zločinu spáchaného na ich ďalšom mal. dieťati, ktorí spáchali obdobným spôsobom ako aj v tejto veci, teda minimálne vedeli, že svojím konaním môžu také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobia, boli s tým uzrozmenejší.

14. Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal zo zásad pre ukládanie trestov upravených v § 34 Trestného zákona. Vychádzajú z § 34 ods. 6 Trestného zákona a základného rozpätia trestnej sadzby, ktorá je upravená v § 208 ods. 1 Trestného zákona (t.j. 3 až 8 rokov), súd obžalovaným uložil trest odňatia slobody.

15. Pokiaľ ide o výmeru trestu, súd zohľadnil skutočnosti upravené v § 34 ods. 4 TZ.

16. Obžalovaná H. H. má v registri trestov 2 záznamy. Trestným rozkazom tunajšieho súdu sp. zn. 2T/18/2009 bola uznaná vinnou z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Tr. zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody na 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na 1 rok, pričom sa osvedčila v skúšobnej dobe. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 1T/20/2017 zo dňa 20.3.2017 bola uznaná vinnou zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, za čo jej bol uložený trest odňatia slobody na 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na 3 roky. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.3.2017 a skúšobná doba mala skončiť dňa 21.3.2020. V centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov má menovaná obžalovaná 1 záznam, keď sa dňa 20.1.2020 dopustila priestupku tým, že porušila povinnosť podľa § 17 ods. 1 písm. i) zák. č. 395/2019 Z.z., za čo jej bola v blokovanom konaní uložená pokuta 10 eur. Z miesta bydliska je obžalovaná hodnotená tak, že rodina má v obci dobrú povesť a nebola riešená komisiou pre verejný poriadok.

17. Obžalovaný E. H. má v registri trestov doposiaľ 3 záznamy. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 1T/72/2006 bol ešte ako mladistvý uznaný vinným zo zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 Tr. zákona, bol mu uložený trest odňatia slobody na 1 rok a 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na 2 roky, pričom sa osvedčil v skúšobnej dobe. Trestným rozkazom Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/28/2009 zo dňa 11.3.2009 bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 6 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na 1 rok a 6 mesiacov, pričom sa osvedčil v skúšobnej dobe. Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 1T/20/2017 zo dňa 20.3.2017 bol uznaný vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody na 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na 3 roky. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 20.3.2017 a skúšobná doba mala skončiť dňa 21.3.2020. V centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov má menovaný obžalovaný 2 záznamy, oba sa týkajú poškodenia alebo zničenia občianskeho preukazu zo dňa 18.1.2017, za čo mu bola uložená blokovaná pokuta 20 eur. Z miesta bydliska je obžalovaný hodnotený tak, že rodina má v obci dobrú povesť a nebol riešený komisiou pre verejný poriadok.

18. Obžalovaní v súčasnosti so svojimi 8 deťmi (okrem mal. R., mal. G. sa narodil dňa X.X.XXXX) bývajú v starom bytovom dome, kde obývajú jednu izbu. Okrem nich tam žije aj príbuzná jedného z rodičov s deťmi. Izba je zariadená nevyhnutným starým nábytkom. Majú zavedenú elektrinu, vodu si nosia z obecného výdajníka, kúria na tuhé palivo. Hygiena v domácnosti a v okolí bydliska bola zväčša na nízkej úrovni. Počas umiestnenia mal. R. v Centre pre deti a rodiny v Spišskej Belej a následne v náhradnej rodine sa rodičia o dieťa priebežne telefonicky zaujímali, boli ju aj niekoľkokrát navštíviť. V inkriminovanom období (t.j. od narodenia mal. R. do 11.3.2020, kedy bolo mal. dieťa odovzdané do starostlivosti Centre pre deti a rodiny) obžalovaná H. H. poberala rodičovský príspevok a prídavky na 8 detí. Obžalovaný J. H. bol v období od 16.5.2019 do 26.6.2019 a od 2.7.2020 do 20.7.2020 evidovaný v Sociálnej poisťovni ako dohodár (teda pracoval na základe dohody o vykonaní práce). Podľa jeho tvrdení pracoval aj v Brne v Českej republike.

19. Ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, obžalovaní sa skutku v tomto konaní dopustili v skúšobnej dobe predchádzajúceho odsúdenia za rovnaký zločin spáchaný obdobným konaním na inom ich dieťati. Súd im preto uložil nepodmienečný trest odňatia slobody. Pre jeho výkon súd vzhľadom na splnenie podmienok ustanovených v § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, zaradil obžalovaných do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

20. Pri výmere trestu prihliadol jednak na vyššie uvedené skutočnosti týkajúce sa ich trestnoprávnej a priestupkovej minulosti a ich osobných a príjmových pomerov, ako aj na ďalšie okolnosti uvedené v § 34 ods. 4 Tr. zákona. Je pravdou, že obžalovaní naplnili znaky skutkovej podstaty týrania blízkej osoby a zverenej osoby, keď neposkytovali svojej dcére riadnu starostlivosť a najmä posledný úbytok hmotnosti ich dcéry mohol mať veľmi negatívne následky nebyť intenzívnej liečby v zdravotníckom zariadení. Na druhej strane je potrebné uviesť, že o maloleté dieťa sa rodičia snažili starať v rámci svojich mentálnych schopností a príjmových pomerov, keď najväčší problém u nich bola spolupráca s ošetrojúcou lekárkou a hygienou, čo bolo aj hlavnou príčinou zanedbania starostlivosti o mal. dieťa. Aj keď uvedené skutočnosti nezabavujú obžalovaných trestnej zodpovednosti (ani vo vzťahu k objektívnej stránke, ktorú mal súd preukázanú, ani vo vzťahu k úmyslu, keďže jednak už boli za obdobné konanie uznaní vinnými a jednak boli v ich rodine zaangažované rôzne subjekty, ktoré sa rodine snažili pomáhať

a upozorňovali obžalovaných na zistené nedostatky, ktoré sa zlepšovali len pozvoľna), súd zohľadnil túto skutočnosť v tom smere, že pohnútkou ku konaniu obžalovaných nebola výslovná vôľa spôsobiť svojmu dieťaťu utrpenie (aj keď k nemu nakoniec došlo). Obžalovaní pritom prejavovali o dieťa záujem aj po jeho umiestnení mimo biologickej rodiny. Podobne tieto skutočnosti zohľadnil pri posúdení osobných pomerov obžalovaných. U obžalovaných súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť, ale zistil jednu priťažujúcu okolnosť, a to tú, že už boli odsúdení za trestný čin (dokonca rovnaký za obdobné konanie). Keďže však v danom prípade išlo o opakované spáchanie zločinu, súd neaplikoval zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu v zmysle § 38 ods. 4 Tr. zákona (kvôli prevažujúcemu pomeru priťažujúcich okolností), ale aplikoval zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby v zmysle § 38 ods. 5 Tr. zákona, teda o jednu polovicu. Po tejto úprave rozpätie trestnej sadzby predstavuje 66 mesiacov (t.j. 5 rokov a 6 mesiacov) až 8 rokov. K možnosti nápravy obžalovaných je potrebné uviesť, že táto sa u obžalovaných javí ako nižšia, keďže sa opakovane dopustili konania voči mal. R. po tom, čo už boli uznaní vinnými z rovnakého trestného činu, pričom zo správ ošetrojúcej lekárky je zrejmé, že v minulosti boli nedostatky pri zabezpečovaní zdravotnej starostlivosti aj u ostatných detí obžalovaných, na druhej strane po zaangažovaní rôznych subjektov do spolupráce s rodinou sa trocha zlepšila jednak hygiena, ako aj spolupráca s ošetrojúcou lekárkou, teda je tu určitý priestor na nápravu obžalovaných.

21. Zohľadniac tieto skutočnosti súd dospel k záveru, že uloženie trestu odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby po jej úprave (t.j. po zvýšení o polovicu) je postačujúci tak na individuálnu, ako aj generálnu prevenciu a tiež aj na prevýchovu obžalovaných. Súd pritom zohľadnil aj skutočnosť, že počas výkonu trestu bude potrebné postarať sa o 8 mal. detí, o ktoré sa v súčasnosti starajú obžalovaní (kde nie je vylúčená ani možnosť ústavnej starostlivosti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Stará Ľubovňa do 15 dní od oznámenia tohto rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Ak sa rozsudok oznamuje tak obžalovanému, ako aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie. Odvolanie má odkladný účinok.

Ak Trestný poriadok neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť a) prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, b) obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, c) poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, d) zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci.

Osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebola urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

V neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody. V prospech obžalovaného môžu rozsudok odvolaním napadnúť okrem obžalovaného a prokurátora i príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh. Prokurátor môže tak urobiť i proti vôli obžalovaného. Ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca alebo jeho obhajca.

Iným osobám uvedeným v § 308 ods. 2 okrem prokurátora sa končí lehota tým istým dňom ako obžalovanému.